

U M O W A

o współpracy kulturalnej między Rzeczpospolitą Polską a Rumuńską Republiką Ludową, podpisana w Warszawie dnia 27 lutego 1948 r.

(Ratyfikowana zgodnie z ustawą z dnia 16 czerwca 1948 r. — Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 212)

W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

B O L E Ś Ł A W B I E R U T

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu dwudziestym siódmym lutego tysiąc dziewięćset czterdziestego ósmego roku podpisana została w Warszawie Umowa o współpracy kulturalnej między Rzeczpospolitą Polską a Rumuńską Republiką Ludową o następującym brzmieniu dosłownym:

UMOWA
O WSPÓLPRACY KULTURALNEJ

między
RZECZĄSPOLITĄ POLSKĄ

a
RUMUŃSKĄ REPUBLIKĄ LUDOWĄ

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej z jednej strony i Rząd Rumuńskiej Republiki Ludowej z drugiej strony, dążąc do pogłębienia stosunków przyjaźni między obu Narodami i rozszerzenia obustronnej współpracy w zakresie nauki, oświaty i sztuki oraz wszelkich innych dziedzin życia kulturalnego obu Krajów,

oraz do wzajemnego poznania i rozpowszechnienia osiągnięć w tych dziedzinach, postanowiły w tym celu zawrzeć niniejszą Umowę i mianowały swymi Pełnomocnikami:

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej
Pana Ministra Oświaty
Dr Skrzyszewski o Stanisława oraz
Pana Ministra
Rzymowskiego o Wincentego
Rząd Rumuńskiej Republiki Ludowej
Pana Ministra Informacji
Livezeanu Octav
Pana Ministra Sztuki
Pas Ion

którzy po wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za sporządzone w dobrej i należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

Artykuł 1.

Obie Wysokie Umawiające się Strony postanawiają:

a) popierać założenie Ośrodka Kultury Polskiej w Rumunii i Ośrodka Kultury Rumuńskiej w Polsce, których zadaniem będzie szerzenie znajomości kultury obu Krajów oraz prowadzenie prac naukowo - badawczych;

b) popierać organizowanie katedr i lektoratów języka i literatury polskiej w Rumunii i języka i literatury rumuńskiej w Polsce, jak również wprowadzać do programów nauczania szkół wyższych i średnich zagadnienia z zakresu historii, geografii, literatury, ustroju i życia gospodarczego drugiej Umawiającej się Strony oraz popierać znajomość języka polskiego w Rumunii i rumuńskiego w Polsce;

c) ułatwiać zakładanie na Swym terytorium księgarń, bibliotek, archiwów drugiej Umawiającej się Strony, przeznaczonych do badań w dziedzinach objętych niniejszą Umową, pod warunkiem zachowania przepisów prawnych danego Kraju;

d) zapewnić uczonym obu Krajów możliwość badań naukowych w instytucjach, muzeach, archiwach i bibliotekach drugiej Umawiającej się Strony przy zachowaniu obowiązujących w danym Kraju ogólnych przepisów prawnych;

e) popierać wymianę uczonych, techników, pedagogów i studentów, ułatwiać badania i studia w szkołach wszelkiego typu i w instytucjach naukowych oraz przyznawać na zasadzie wzajemności stypendia naukowcom

CONVENTIE
DE COLABORARE CULTURALA

intre
REPUBLICA POPULARA ROMANA

si
REPUBLICA POLONA

Guvernul Republicii Populare Române, pe de o parte, și Guvernul Republicii Polone, pe de altă parte, în dorința lor,

de a adânci relațiile de prietenie între ambele popoare și de a lărgi colaborarea mutuală pe tărâmul științei, învățământului și artei, precum și în toate celelalte domenii ale vieții culturale a ambelor țări, precum și de a cunoaște și populariza reciproc realizările lor în aceste domenii,

au hotărât să încheie în acest scop prezenta Convențiune și au numit ca plenipotențiar:

1. — Guvernul Republicii Populare Române pe domnii: Octav Livezeanu, Ministrul Informațiilor, și Ion Pas, Ministrul Artelor;

2. — Guvernul Republicii Polone pe domnii: Dr Stanislaw Skrzyszewski, Ministrul Educației, și Wincenty Rzymowski, Ministru de Stat,

cari, după ce au schimbat între ei deplinele puteri, găsite în bună și cuvenită formă, au convenit asupra celor ce urmează:

Art. 1.

Cele două Inalte Părți Contractante hotărâsc:

a) să sprijine înființarea unui Centru de Cultură Română în Polonia și a unui Centru de Cultură Polonă în România, cu scopul de a asigura răspândirea cunoașterii culturalei ambelor țări și efectuarea de cercetări științifice;

b) să sprijine organizarea de catedre și lectorate în limba și literatura română în Polonia și de limbă și literatură polonă în România, precum și de a introduce în programele analitice ale școlilor superioare și secundare problemele din domeniul istoriei, geografiei, literaturii, organizației de Stat și vieții economice a celor două Părți Contractante, precum și de a sprijini cunoașterea limbii române în Polonia și a celei polone în România;

c) să faciliteze înființarea pe teritoriul său a librăriilor, bibliotecilor, arhivelor celeilalte Părți Contractante, destinate cercetărilor în domeniul la care se referă prezenta Convenție, cu condiția respectării prescripțiilor legale ale Tărei respective;

d) să asigure oame nilor de știință din ambele țări posibilități de cercetare științifică în Institutete, bibliotecile, muzeele și arhivele celeilalte Părți Contractante, respectând prescripțiunile legale generale în vigoare în țara respectivă;

e) să sprijine schimbul de savanți, tehnicieni, pedagogi și studenți, să faciliteze cercetările și studiile în școli de toate tipurile și instituții științifice și să acorde pe bază de reciprocitate, burse oamenilor de

i studentom, przy czym ilość stypendiów będzie ustalona drogą obopólnego porozumienia, według możliwości;

f) popierać wzajemną współpracę instytucji naukowych i kulturalnych obu Krajów;

g) zawrzeć porozumienie regulujące zgodnie z ustawodawstwem obu Krajów zagadnienia prawne związane ze studiami w szkołach wszelkiego typu oraz uznawanie świadectw szkolnych, stopni naukowych i dyplomów;

h) przekazywać sobie nawzajem projekty reform mających na celu: ulepszenie stanu szkolnictwa i usprawnienie organizacji życia kulturalnego Kraju oraz doświadczenia zdobyte przy realizacji tych reform;

i) ułatwiać i dokonywać wymiany materiałów muzealnych, archiwalnych, podręczników szkolnych i materiałów dydaktycznych.

Artykuł 2.

Obie Wysokie Umawiające się Strony zobowiązują się:

a) popierać akcję przekładów wartościowych dzieł literackich i naukowych polskich na język rumuński oraz rumuńskich na język polski, jak również ułatwiać rozpowszechnianie książek, periodyków, prasy codziennej oraz publikacji naukowych i innych;

b) popierać organizowanie na Swym terytorium wystaw, odczytów, przedstawię teatralnych, koncertów oraz imprez kulturalnych wszelkiego rodzaju drugiej Umawiającej się Strony;

c) ułatwiać wymianę artystów, zespołów teatralnych;

d) ułatwiać działalność agencji prasowych i korespondentów prasowych obu Krajów, popierać wizyty i wycieczki dziennikarzy na zasadzie wzajemności oraz ściślejszą współpracę między prasą obu Krajów;

e) ułatwiać zacieśnienie współpracy w dziedzinie radia i filmu przez zawieranie osobnych porozumień.

Artykuł 3.

Obie Wysokie Umawiające się Strony postanawiają:

a) ułatwiać i popierać współpracę organizacji i związków sportowych obu Krajów, organizowanie imprez sportowych oraz wymianę zespołów sportowych;

b) ułatwiać i popierać na terenie obu Krajów współpracę między związkami zawodowymi, organizacjami młodzieżowymi, towarzystwami przyjaźni, instytucjami szerzenia kultury ludowej oraz innymi organizacjami społecznymi mającymi na celu zbliżenie kulturalne obu Narodów;

c) ułatwiać i popierać organizowanie praktyk zawodowych, obozów, kursów wakacyjnych i wycieczek.

Artykuł 4.

Dla wprowadzenia w życie postanowień niniejszej Umowy o współpracy kulturalnej zostanie utworzona w jak najkrótszym czasie Komisja Mieszana, złożona z 10-u członków. Komisja ta składać się będzie z dwóch Sekcji: jednej z siedzibą w Warszawie, drugiej z siedzibą w Bukareszcie. W skład Sekcji wejdą przedstawiciele:

Ministerstwa Spraw Zagranicznych w Warszawie oraz

știință și studenților, urmând ca numărul burselor să fie stabilit, prin înțelegere comună, după posibilități;

f) să sprijine colaborarea mutuală a instituțiilor științifice și culturale ale ambelor țări;

g) să încheie un acord reglementând conform legislației celor două Țări problemele juridice legate de studiile în școli de orice tip, precum și recunoașterea diplomelor școlare și universitare și a gradelor științifice;

h) să schimbe între ele proiecte de reforme, având drept scop îmbunătățirea învățământului și perfecționarea organizării vieții culturale, precum și experiența dobândită la realizarea acestor reforme;

i) să faciliteze și să efectueze schimbul materialelor de muzee și de arhive, de manuale școlare și manuale didactice.

Art. 2.

Cele două Părți Contractante se obligă:

a) să sprijine traducerea operelor literare și științifice de valoare române în limba polonă și a celor polone în limba română și să ușureze răspândirea cărților, revistelor, presei cotidiene, publicațiilor științifice și altele;

b) să sprijine organizarea pe teritoriul său de expoziții, conferințe, reprezentării teatrale, concerte, manifestări culturale de orice fel, a celeilalte Părți Contractante;

c) să înlesnească schimbul de artiști și echipe teatrale;

d) să faciliteze activitatea agențiilor de presă și a corespondenților de presă a celor două Țări și să sprijine vizitele și excursiile ziariștilor pe bază de reciprocitate, precum și colaborarea cea mai strânsă între presa celor două țări;

e) să înlesnească strângerea colaborării în domeniul radiofoniei și al filmului, prin încheierea unor Convenții separate.

Art. 3.

Cele două Părți Contractante hotărăsc:

a) să faciliteze și să sprijine colaborarea organizațiilor și a asociațiilor sportive ale ambelor țări, organizarea de întreceri sportive, precum și schimbul de echipe sportive;

b) să faciliteze și să sprijine pe teritoriul ambelor țări colaborarea între syndicate, organizații de tineret, a societăți de prietenie, instituții de răspândirea culturale populare, precum și alte organizații cu caracter social, având drept scop apropierea culturală între ambele popoare;

c) să faciliteze și să sprijine organizarea de practici profesionale, tabere, cursuri de vacanță și excursii.

Art. 4.

Pentru aducerea la îndeplinire a prevederilor prezentei Convenții de Colaborare Culturală, se va crea, în timpul cel mai scurt o Comisiune Mixtă compusă din 10 membri. Această Comisiune va fi alcătuită din două Secțiuni: una cu sediul la București, alta cu sediul la Varșovia.

Secțiunile vor fi alcătuite din reprezentanții;

Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Ministerstwa Informacji w Bukareszcie;

Ministerstwa Oświaty w Warszawie i Ministerstwa Oświaty Narodowej w Bukareszcie;

Ministerstwa Kultury i Sztuki w Warszawie i Ministerstwa Sztuki w Bukareszcie.

oraz po jednym przedstawicielu Ambasad obu Krajów.

Sekcje będą mogły zapraszać do współpracy przedstawicieli instytucji naukowych i kulturalnych, związków zawodowych oraz innych organizacji. Przedstawiciele ci będą występowali w charakterze doradców.

Lista delegatów obu Sekcji przedłożona będzie do aprobaty obu Wysokich Umawiających się Stron. Ilość delegatów będzie równa w obu Sekcjach.

Artykuł 5.

Posiedzenia Komisji Mieszanej odbywać się będą na przemian w Warszawie i w Bukareszcie, nie rzadziej niż raz na rok.

Pierwsze posiedzenie odbędzie się w Warszawie nie później, niż w trzy miesiące po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych.

Przewodniczącemu Komisji Mieszanej będzie mianował Rząd Polski, gdy posiedzenie ma miejsce w Bukareszcie, zaś Rząd Rumuński, gdy posiedzenie zostanie zwołane do Warszawy.

Komisja Mieszana ustali regulamin prac Komisji oraz obu Sekcji.

Wydatki Komisji Mieszanej oraz Sekcji pokrywać będzie Kraj, w którym Komisja i dana Sekcja pracują.

Artykuł 6.

Komisja Mieszana opracuje ogólny plan realizacji niniejszej Umowy oraz roczny program prac w ramach ogólnego planu.

Artykuł 7.

Niniejsza Umowa zawarta jest na lat 5.

Jeżeli żadna z Wysokich Umawiających się Stron nie wypowie Umowy na sześć miesięcy przed wygaśnięciem terminu jej ważności — będzie ona uważana za przedłużoną na dalsze lat pięć i tak dalej, każdorazowo na okres pięciu lat.

Umowa niniejsza będzie ratyfikowana w jak najkrótszym terminie. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpi w Bukareszcie.

Umowa wejdzie w życie z dniem wymiany dokumentów ratyfikacyjnych.

Na dowód czego Pełnomocnicy podpisali niniejszą Umowę i zaopatrzyli ją Swymi pieczęciami.

Sporządzono w dwóch autentycznych egzemplarzach, w języku polskim i rumuńskim, w Warszawie dnia 27 lutego 1948 r., przy czym oba teksty posiadają równą moc.

Za Rząd
Rzeczypospolitej Polskiej
(—) ST. SKRZESZEWSKI
(—) W. RZYMOWSKI

L. S.

Za Rząd
Rumuńskiej Republiki Ludowej
(—) O. LIVEZEANU
(—) ION PAS

Ministerului Afacerilor Străine și Ministerului Informațiilor la București și ai Ministerului Afacerilor Străine la Varșovia.

Ministerului Educației Naționale la București și Ministerului Educației la Varșovia.

Ministerului Artelor la București și Ministerului Culturii și Artei la Varșovia.

Câte un reprezentant al Ambasadelor celor două Țări.

Secțiunile vor putea cere colaborarea reprezentanților instituțiilor științifice și culturale ai sindicatelor și a altor organizații. Acești reprezentanți vor avea calitatea de consilieri.

Lista delegaților celor două Secțiuni va fi prezentată spre aprobare celor două Inalte Părți Contractante. Numărul delegaților va fi egal în amândouă secțiunile.

Art. 5.

Sedințele Comisiunii Mixte vor avea loc alternativ la București și Varșovia, cel puțin odată pe an. Prima ședință va avea loc la Varșovia, cel mai târziu trei luni după schimbul instrumentelor de ratificare. Președintele Comisiunii Mixte va fi numit de Guvernul Român când ședința are loc la Varșovia, de Guvernul Polon când ședința va fi convocată la București.

Comisiunea Mixtă va întocmi un regulament de lucru al Comisiunii și al celor două secțiuni.

Cheltuelile Comisiunii Mixte, ca și ale Secțiunilor vor fi suportate de țara în care Comisiunea și Secțiunea lucrează.

Art. 6.

Comisiunea Mixtă va elabora un plan general pentru aplicarea prezentei Convenții și un program de activitate, anual în cadrul planului general.

Art. 7.

Această Convenție rămâne valabilă 5 ani. Dacă niciuna din Inaltele Părți Contractante nu va denunța Convenția cu 6 luni înainte de expirarea termenului de valabilitate, ea se va considera prelungită pe încă 5 ani și așa mai departe pentru fiecare perioadă de 5 ani.

Prezenta Convenție va fi ratificată într'un termen cât mai scurt. Schimbul instrumentelor de ratificare se va face la București.

Convenția va intra în vigoare în ziua schimbului instrumentelor de ratificare.

Drept care plenipotențiarilor au semnat această Convenție și au investit cu sigiliile lor.

Intocmită în două exemplare autentice, în limba română și polonă la Varșovia, în ziua de 27 Februarie 1948, ambele exemplare având putere egală.

Pentru Guvernul
Republicii Populare Române
(—) OCTAV LIVEZEANU
(—) ION PAS

L. S.

Pentru Guvernul
Republicii Polone
(—) STANISŁAW SKRZESZEWSKI
(—) WINCENTY RZYMOWSKI

Po zaznajomieniu się z powyższą Umową uznaliśmy ją i uznajemy za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadczamy, że jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzekamy, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej.

W Warszawie, dnia 29 lipca 1948 r.

L. S.

(—) *Bolesław Bierut*

(—) *Józef Cyrankiewicz*
Prezes Rady Ministrów

(—) *Zygmunt Modzelewski*
Minister Spraw Zagranicznych